

Skindex-29: informatie voor professionals in de dermatologie

Binnen de gezondheidszorg bedoelen we met 'kwaliteit van leven' hoe het met een patiënt gaat op lichamelijk, psychisch en sociaal vlak. Welk effect heeft zijn of haar aandoening op deze gebieden in het dagelijks leven? Om dit te meten is er een vragenlijst ontwikkeld: [Skindex-29](#).

Vragenlijst

Chronische huidaandoeningen hebben een vaak onderschatte, negatieve invloed op de kwaliteit van leven. Hoe het met iemand gaat wordt meestal gemeten met behulp van een vragenlijst. Er kan onderscheid worden gemaakt tussen *generieke*, *dermatologie-specifieke* en *ziekte-specifieke* vragenlijsten¹. Afhankelijk van het doel van de meting wordt een keuze gemaakt voor het best passende instrument¹.

Skindex-29

De [Skindex-29](#) is een dermatologie-specifieke kwaliteit-van-leven-vragenlijst. Deze van oorsprong Amerikaanse vragenlijst is uit wetenschappelijk onderzoek naar voren gekomen als betrouwbare en valide vragenlijst²⁻⁵ en daarom vertaald naar het Nederlands. De vragenlijst is ook beschikbaar in verschillende andere talen, zoals Duits, Frans, Italiaans, Japans, Turks.

De Skindex-29 kan worden afgenomen door een professional in de dermatologie (bijvoorbeeld een dermatoloog of huidtherapeut) om meer inzicht te krijgen in de kwaliteit van leven van de patiënt en de zorg daarop af te stemmen. Op die manier draagt de Skindex-29 bij aan het verbeteren van de zorg voor mensen met een chronische huidaandoening.

Drie domeinen

De [Skindex-29](#) bestaat uit 29 vragen, die zijn verdeeld over drie domeinen van kwaliteit van leven: *Symptomen*, *Emoties* en *Functioneren*. Aan de lijst is een vraag toegevoegd over de mogelijke bijwerkingen van medicatie en/of behandeling (vraag 18). Zie Tabel 1 voor een overzicht van de vragen per domein.

De vragen van de [Skindex-29](#) zijn voorzien van vijf vaste antwoordcategorieën, die aangeven hoe vaak het onderwerp van de vraag in de afgelopen week van toepassing was:

1) nooit, 2) zelden, 3) soms, 4) vaak of 5) altijd.

Scoring en interpretatie

Per vraag worden de volgende scores toegekend aan de antwoorden:

- Nooit = 0
- Zelden = 25
- Soms = 50
- Vaak = 75
- Altijd = 100

De domeinscores worden berekend door het totaal van de scores te delen door het totale aantal beantwoorde vragen van het betreffende domein. De totale score of somscore voor KvL wordt berekend door het totaal van de scores van de 29 vragen te delen door het totale aantal beantwoorde vragen. Vraag 18, welke niet tot een van de drie schalen behoort, wordt hierbij buiten beschouwing gelaten. Domeinscores en de somscore lopen van 0 tot 100, waarbij hogere scores een lagere KvL aangeven.

Een eerste psychometrisch onderzoek naar de spreiding van Skindex-scores onder 454 Italiaanse patiënten met uiteenlopende huidziekten resulteerde in een indeling van niveaus van ernst⁶. Op basis

van een *anchor-based* methode werden door Prinsen en collega's afkapwaarden bepaald voor milde, matige en ernstige vermindering van kwaliteit van leven (zie Tabel 2)^{7,8}. Als vuistregel kunnen de afkapwaarden worden afgerond tot ≥ 20 voor milde, ≥ 30 voor matige en ≥ 40 voor ernstige vermindering van kwaliteit van leven, voor de domein- en totaalscores met als uitzondering het domein Symptomen.

Bij de interpretatie van de scores dienen naast de domeinscores ook de antwoorden op individuele vragen te worden betrokken. Zij leveren vaak aanvullende en relevante informatie voor de klinische praktijk op. Het met de patiënt bespreken van de scores en antwoorden op individuele vragen wordt aanbevolen.

Meer informatie

Uitgebreidere informatie is te vinden in de praktische leidraad "[Kwaliteit van Leven Assessment in de Dermatologische Praktijk](#)"⁹ van Stichting Aquamarijn of Engelstalige publicatie.¹⁰

Literatuur

1. Prinsen CA, de Korte J, Augustin M, Sampogna F, Salek SS, Basra MK, et al. Measurement of health-related quality of life in dermatological research and practice: outcome of the EADV Taskforce on Quality of Life. *J Eur Acad Dermatol Venereol* 2013; 27: 1195-1203.
2. Chren MM, Lasek RJ, Flocke SA, Zyzanski SJ. Improved discriminative and evaluative capability of a refined version of Skindex: a quality-of-life instrument for patients with skin diseases. *Arch Dermatol* 1997;133(11):1433-40.
3. Chren MM, Lasek RJ, Quinn LM, Covinsky KE. Convergent and discriminant validity of a generic and a disease-specific instrument to measure quality of life in patients with skin disease. *J Invest Dermatol*. 1997 Jan;108(1):103-7.
4. Both H, Essink-Bot ML, Busschbach J, Nijsten T. Critical review of generic and dermatology-specific health-related quality of life instruments. *J Invest Dermatol*. 2007 Dec;127(12):2726-39. Epub 2007 Nov 8.
5. De Korte J, Mombers FM, Sprangers MA, Bos JD. The suitability of quality-of-life questionnaires for psoriasis research: a systematic literature review. *Arch Dermatol*. 2002 Sep;138(9):1221-7.
6. Nijsten T, Sampogna F, Abeni D. Categorization of Skindex-29 scores using mixture analysis. *Dermatology* 2009; 218: 151-4.
7. Prinsen CA, Lindeboom R, de Korte J. Interpretation of Skindex-29 scores: cutoffs for mild, moderate, and severe impairment of health-related quality of life. *J Invest Dermatol* 2011; 131: 1945-7.
8. Prinsen CA, Lindeboom R, Sprangers MA et al. Health-related quality of life assessment in dermatology: interpretation of Skindex-29 scores using patient-based anchors. *J Invest Dermatol* 2010; 130: 1318-22.
9. Legierse W, de Korte J, Prinsen CAC. *Kwaliteit van leven assessment in de dermatologische praktijk: een praktische leidraad*. Amsterdam: Stichting Aquamarijn; 2008.
10. Cranenburgh OD van / Prinsen CAC, Sprangers MAG, Spuls PhI, de Korte J. Health-related quality of life assessment in dermatological practice: relevance and application. *Dermatologic Clinics* 2012; 30(2):323-332.

Tabel 1: Overzicht vragen Skindex-29 per domein

Symptomen	
1	Mijn huid doet pijn
7	Mijn huidaandoening is branderig of steekt
10	Mijn huid jeukt
16	Water irriteert mijn huidaandoening (baden, douchen, handen wassen)
19	Mijn huid is geïrriteerd
24	Mijn huid is gevoelig
27	Mijn huidaandoening bloedt

Emoties	
3	Ik maak me zorgen dat mijn huidaandoening ernstig is
6	Mijn huidaandoening maakt me depressief
9	Ik maak me zorgen dat ik van de huidaandoening littekens kan krijgen
12	Ik schaam me voor mijn huidaandoening
13	Ik maak me zorgen dat mijn huidaandoening kan verergeren
15	Mijn huidaandoening maakt mij boos
21	Ik voel me opgelaten en ongemakkelijk door mijn huidaandoening
23	Ik voel me gefrustreerd door mijn huidaandoening
26	Ik voel me vernederd door mijn huidaandoening
28	Mijn huidaandoening ergert me

Functioneren	
2	Mijn huidaandoening beïnvloedt hoe ik slaap
4	Door mijn huidaandoening is het moeilijk mijn werk of hobby's te doen
5	Mijn huidaandoening beïnvloedt mijn sociale leven
8	Ik ben geneigd thuis te blijven door mijn huidaandoening
11	Mijn huidaandoening belemmert mij intiem om te gaan met de mensen van wie ik hou
14	Ik ben geneigd om dingen in mijn eentje te doen vanwege mijn huidaandoening
17	Door mijn huidaandoening is het moeilijk genegenheid of affectie te tonen
20	Mijn huidaandoening beïnvloedt mijn contacten met anderen
22	Mijn huidaandoening is een probleem voor de mensen van wie ik hou
25	Mijn huidaandoening beïnvloedt mijn verlangen om samen met anderen te zijn
29	Mijn huidaandoening belemmert mijn seksuele leven
30	Mijn huidaandoening maakt mij moe

Bijwerkingen	
18	Ik maak me zorgen over bijwerkingen van medicijnen en/of de behandeling die ik voor mijn huid krijg

Tabel 2: Interpretatie van Skindex-scores op basis van Prinsen *et al* (2010; 2011)

Mate van ernst	Symptomen	Emoties	Functioneren	Totaalscore
Mild	≥ 39	≥ 24	≥ 21	≥ 25
Matig	≥ 42	≥ 35	≥ 32	≥ 32
Ernstig	≥ 52	≥ 39	≥ 37	≥ 44